

ПРЕС КЛИПИНГ

3. септембар 2018.

НАСЛОВИ

Председник Србије о томе какво ће бити повећање пензија(стр.3)

**"ОТИШАО САМ, И ОПЕТ БИХ" Истраживали смо колико је тачно људи
НАПУСТИЛО СРБИЈУ од 2000. године и резултат је ЗАПАЊУЈУЋ(стр.3)**

Шарчевић: Немам намеру да смањујем плату штрајкачима(стр.4)

Председник Србије о томе какво ће бити повећање пензија Танјуг

Пензионер који је пре смањења имао пензију од 84.000 или 85.000 динара, сада ће, од октобра, имати 93.000, рекао је председник Александар Вучић

Пензионер који је пре смањења имао пензију од 84.000 или 85.000 динара, сада ће, од октобра, имати 93.000, рекао је председник Александар Вучић, замољен да објасни како ће се пензије повећавати и о којим је односима и цифрама реч.

Упитан да то објасни на примеру пензије веће до 80.000, Вучић је рекао: "Они који су пре смањења имали 84 и 85 хиљада, а после смањења је то било око 72 хиљаде динара, сада ће имати 93 хиљаде и то је 20 одсто више у односу на оно кад су пензије смањене и значајно више него кад смо ушли у сређивање јавних финансија".

"ОТИШАО САМ, И ОПЕТ БИХ" Истраживали смо колико је тачно људи НАПУСТИЛО СРБИЈУ од 2000. године и резултат је ЗАПАЊУЈУЋ

Николина Говоруша

"У среду су ми јавили да сам примљен, у четвртак сам отишао. Без размишљања, без кајања, желећи само да једног дана имам нешто своје. То у Србији никада не бих успео", овако говори Бранко Поповић (25), један од 200.000 Срба који су отишли у Немачку од 2000. године. Он је један и од пола милиона наших држављана који су у поменутом периоду напустили своју земљу да у "белом" свету потраже своју срећу.

Све нас је шокирала вест да Хрвати масовно одлазе да се никада више не врате у своју домовину, али нису само хрватске мајке те које плачу за својим синовима на аутобуским станицама, таквих примера је много и у Србију, а неки би рекли и превише.

Поменуто забрињавајућу статистику, у којој се говори о пола милиона људи који су напустили Србију, објавио је ОЕЦД за период до 2016. године. Многи ће се запитати шта је са последњом годином за коју постоји уврежено мишљење да је ситуација још алармантнија. Ипак, Анализа о кретању на тржишту рада коју је објавила Парламентарна буџетска канцеларија раније ове године, показује да је тренд такав да годишње оде око 35.000 људи.

У том случају, да се вратимо на почетак. Колико је то Срба отишло у 21. веку? Подаци показују тачно: 416.946 људи до 2016. године. Ако се томе дода 35.000 по тредну за 2017. годину за коју не постоје подаци, долази се до бројке од укупно 451.346 људи који су земљу напустили за 17 година, што је готово цео Нови Сад и Ниш заједно.

Подаци су приказани по земљама за сваку годину, с тим што за поједине године и земље не постоје информације, па се сматра да је број људи који је отишао заправо и много већи. Земља у коју су Срби највише одлазили свакако је Немачка. Укупно 200.000 људи отишло је у поменутом периоду пут немачких градова да тамо окуша своју срећу. И управо је Немачка земља у коју највише одлазе и наше комшије Хрвати.

- Хрвата у Карлсруеру има доста, много више него нас Срба, а могло би се рећи да је и нас превише за не баш велики град. У последње две године их је толико да су целе породице овде довели. Када их питамо зашто одлазе, одговор је исти као и сваког просечног Србина: велика незапосленост у Хрватској и мањак перспективе - објашњава Поповић.

Срби и генерално сви са територије бивше Југославије у овом граду од око 300.000 становника највише раде на грађевини, док су жене махом запослене као чистачице у одређеним објектима. За то им, како каже Поповић, не треба знање језика. Све више је фабрика које не захтевају познавање немачког.

- Ујутру када путујем на посао све врви од нашег света, који иде у фабрику да ради. Често су целе фирме само са нашим људима, а оно што за шта су највише ангажовани су послови паковања - наводи Поповић и додаје да су људи који долазе из Хрватске већином из Славоније, где је, како објашњавају његове хрватске колеге, ситуација најгора.

Далеко иза Немачке, као земље у коју највише Срба одлази је Аустрија са око 67.000 људи од 2000. године, а високо треће место држи, на изненађење већине, Словенија са готово 29.000 људи.

За овим земљама следе Италија и Швајцарска са по нешто више од 25.000 људи. Занимљиво је поменути да не постоје подаци за Велику Британију, где је, такође, велики број наших људи одлазио у претходним годинама, а све већи број људи, скоро 15.000 њих отишло је за тај период у Шведску, што је више него у Америку и Аустралију заједно.

Највећи број људи који одлазе су млади, узраста од 15 до 24 године, и то у просеку око 20.000 људи годишње, што је око 60 одсто укупног броја исељеника.

- Све више млађих од 20 година долази у Немачку, чим заврше средњу школу. Највише мушкараца који се млади и жене, доводе своје супруге и оснивају породице. Разлог је што су много мањи порези за ожењене, а процедура за "спајање породице" није много компликована - каже Поповић који је и сам довео супругу на исти начин.

Ако се тражи глобални разлог за одлазак младих, он има везе са њиховим значајно неповољнијим положајем на тржишту рада него у Европској унији, јер је стопа незапослених младих око 31,9 одсто у Србији, док је у Европској унији то случај са 16,8 одсто њих.

О враћању у Србију млади не размишљају.

- Већина када дође, планира да остане неко краће време, заради неки новац и врати се у своју земљу. Међутим, убрзо вредан рад се исплати, новац који зарадимо никада не бисмо могли да добијемо у својој земљи и одлучимо да останемо, тражећи стан, доводећи породицу, једног по једног. Нажалост, не видим себе још у Србији, али ко зна, можда некад - закључује Бранко Поповић.

Министар просвете, науке и технолошког развоја за Данас

Шарчевић: Немам намеру да смањујем плату штрајкачима

Пише: Весна Андрић

Предлог платних група и разреда није потекао из Министарства просвете, већ је матрица преузета из времена док је тај посао водила некадашња министарка државне управе и локалне самоуправе Кори Удовички.

Ја сам последњих годину дана говорио на Влади да ће се синдикати борити за девету платну групу докле год могу, јер ни њима није објашњено шта добијају са 8-3 групом, а шта са 9-1.

Највећи проблем је направити стартну основу, односно утврдити где је наставник запослен у основној и средњој школи, јер је то сложен посао. Мислим да није реално да се сви запослени са седмим степеном стручне спреме нађу у 9-1 платној групи. Мој предлог је да само они који држе наставу, психолози и педагози треба да буду у 9-1 групи.

Сви остали морају да направе критеријуме. Какве критеријуме имају секретари школа, шефови рачуноводства...они морају еснафски да седну и то реше – каже за Данас министар просвете, науке и технолошког развоја Младен Шарчевић.

Објашњава да су предлог платних група и разреда урадили консултанци МДУЛС-а и да се доскоро Министарство просвете ништа није питало. Поручује да је отворен за преговоре са синдикатима образовања, који су, како каже, пожурили да најаве штрајк, пре него што су исцрпљене могућности да се преговорима неке ствари у том предлогу промене.

Синдикати за данас најављују штрајк, али и током септембра. Да ли ће им бити смањене дневнице за тих 15 минута колико буду скраћивали часове? Последњи пут када су штрајковали сте ту законску одредбу искористили и смањили им плате.

– То није тачно. Од када сам постао министар, штрајковала је само Унија синдиката просветних радника у два наврата, тако што су потпуно обуставили рад. Први пут сам рекао да због других синдиката не могу да им не одбијем дневницу од плате, али сам ипак од тога одустао. Одбио сам им дневнице када су други пут то поновили. Штрајк од 30 минута је у законским оквирима којим могу да искажу свој став и немам намеру никоме да смањујем плату. Овог пута мислим да је тај став легитиман јер говоримо о важним темама. Лично сматрам да нисмо потрошили приче које је требало да испричамо, али нас је претекао почетак школске године, који су неки хтели да искористе. Не кажем да и ја не бих урадио исто да сам на њиховој страни, али са овог аспекта могу да поручим да је држава спремна на разговоре и нема потреба да се прави лоша прича, јер је најављено повећање плата.

Библиотекари су једини са високом стручном спремом остали у осмој платној групи.

– У платне групе и разреде мора да се уведе нова категорија библиотекар стручни сарадник у школи и онда ће аутоматски прећи у другу групу. Имате нека генеричка занимања која уопште не постоје. Све то треба да се поправи унутар система, јер оно што смо и синдикати и ја добили крајем јула јесте радни материјал. Имали смо само један састанак и онда је најављен штрајк.

Да ли су вама као министру везане руке да утицете да запослени са седмим степеном пређу из осме у девету групу?

– Није то питање, већ да ли се тиме руши цела пирамида. Јер девета платна група није почетна основа за седми степен стручности, већ осмица. Питање колико је реалан захтев да цела просвета буде у 9-1 групи. Ниједна друга струка сем здравствене није у тој позицији. Већ имате у матрици која је дата да један број просветних радника припада деветој групи, то су људи који раде у отежаним условима – са децом са посебним потребама у комбинованим одељењима и запослени са неким од педагошких звања. Ја бих свакако у ту групу убацио и наставнике који раде у билингвалним одељењима и у школама које имају национални статус као што је Математичка гимназија. Синдикати тек треба да дају своје предлоге ко све треба ту да уђе.

На чему заснивате процену да би за кратко време између 20 и 25 одсто наставника могли да стекну неко од педагошких звања и пређу у девету групу? Поред критеријума, за које кажете да су лако доступни, ту је најмање осам година радног стажа у образовању...

– То тврдим на основу истраживања које смо спровели када смо радили нови Закон о основама система образовања и васпитања. Процена је реална, али се људи нису упуштали у то јер звања нису била додатно плаћена. Други разлог је непостојање правила и можда је било бојазни да ће директори манипулисати, али сада имамо све елементе да то не може да се деси. Критеријуми квалитета за добијање неког од педагошких звања нису потпуни, али у овом тренутку немамо

боље. Али не можемо да зауставимо целу причу до 2021, када ћемо имати резултате велике матуре и екстерне оцене.

Рекли сте да нема основа да се пореди професор географије и лекар специјалиста. Може ли се тај професор поредити са лекаром опште праксе почетником?

– Ако наставник ради 20 година, он ће тог лекара почетника претећи преко стажа, а преко квалитета апсолутно. Модел је врло стимулативан, али хајте да причамо отворено. Синдикат је најбољи када заступа све. Овде имате трећину оних који ће бити видљиви у квалитету, имате око 20 одсто запослених који су почетници и који неће ускоро достићи прво звање. Проблем је она трећина која себе види у првој категорији звања, али треба да се помучи да је достигне.

Да ли је у реду да директори буду у 11. платној групи?

– Није, али је то ствар преговора. Понављам, то није био наш предлог већ потиче из базичне матрице.

Који су наредни кораци у рационализацији мреже школа?

– До сада је спајањем направљено десетак парова средњих школа, још толико ће бити у наредном периоду, а сличан број се предвиђа и у Војводини и ту нема више простора. Главна рационализација ће бити са основним школама, и то оним са малим бројем деце које раде у великим објектима. Тај посао нећемо моћи да започнемо ове године, јер су локалне самоуправе пронашле у закону да имају рок до 19. марта 2019. да усвоје нову мрежу школа. Постоје средине у којима има велики број ученика и где је изградња нових школа неопходна. С друге стране, преко 50 одсто школа имају довољно габарита да се адаптацијом простора може прећи у једносменски рад. Те школе имају учионице по 80-90 квадратних метара јер су пројектоване за велики број ученика, а садашњи стандарди су 50-60 квадрата. Имаћемо новца за адаптације, а то је много једноставније, јер изградња нових објеката много кошта и захтева споре процедуре. Имамо и кадрове јер ће технолошки вишкови моћи да буду запослени од 13 до 16 и 30 сати на свим оним додатним активностима које желимо да вратимо у школе.

Да ли је реално да тај посао завршите до краја мандата?

– Тешко, јер се овакве ствари пројектују за десет наредних година. Радићемо сукцесивно. Већ сада сам планирао да почнемо са стотинак школа, али су ме саботирале локалне самоуправе из девестираних подручја. Највероватније ће Зрењанин почети, а с другим општинама ћу непосредно преговарати.

Две године сте на месту министра. Чиме сте најмање задовољни?

– Као и увек кочењем бирократије. Ја сам научио да радим брже, али такве су процедуре. Нисам спреман на саплитања. Чим неком промените навике или привилегије, тај неће бити а приоритет за вас. Али не можемо да радимо рационализацију, обуке, промене моделе учења, да тапшете људе по леђима само да раде, а да се истовремено не залажете за бољи статус. Мора и та страна да буде видљива.

Просветни радници су очекивали у том домену више од вас јер сте на ово место дошли као менаџер.

– Трудим се да радим као менаџер. Прве године сам просветни буџет повећао за 600 милиона евра. То није мала ствар.

Има ли нешто што сте планирали а нисте успели да урадите за ове две године?

– Све што сам планирао засад успевам да остварим.

Нисте успели да протерате политику из школа.

– То се не може урадити преко ноћи.

Рекли сте да ниједан директор чија је школа лоше оцењена на екстерној евалуацији убудуће неће бити на тој позицији, а има примера да сте им потписали сагласност.

– Тачно, али ако почнем да „силујем“ ствари, занемарићемо прву компоненту из тог члана закона да ће се поштовати утврђена процедура и гледати шта кажу колектив и орган

управљања. То и радимо. Тамо где постоји јасна подршка колектива неком кандидату, не гледамо како се изјаснио школски одбор, али ако је у колективу тесна разлика између кандидата, уважавамо мишљење школског одбора. Једино где апсолутно стављамо вето на избор је ако постоји препорука Агенције за борбу против корупције.

Сами сте рекли да су директори правили своје школске одборе, а сада уважавате њихово мишљење.

– Ја вама могу да поставим контрапитање: како ви као родитељ нисте изабрали своја три члана која треба да вас представљају у школском одбору? Чему служи савет родитеља? Три члана у школском одбору су представници запослених. Имате једну трећину коју локална самоуправа може да политизује, али са трећином нема већине у одлучивању.

У просветној јавности има недоумица да ли је електронски дневник обавезан од 1. септембра за све школе или га могу увести само оне које имају услове?

– Нама је е-дневник поклонио Самсунг преко Карнет групе из Хрватске која је добила све европске награде и за почетак је била идеја да стартује у 200 школа. Успели смо да укључимо 600 школа, без динара улагања. Та матрица је била добра и сада је посао на тендеру добио Телеком као највећа државна компанија. Они су узели проверене подизвођаче из тимова који су раније радили, а онда се појавила прича у неким медијима о наводном намештеном тендеру. Како ја могу Телекому да наместим тендер? И да хоћу, не знам то да радим, а тиме се не бавим. Ако све ви компанија која ради најбоље у региону, зашто Телеком не би вас звао? Урадили смо три пута више него што смо планирали, па је премијерка, која председава ИТ савету, а ја сам њен заменик, предложила да се е-дневник уведе у све школе. Не могу да тврдим да ћемо то у овом тренутку успети да урадимо. Хрватска је овај посао радила четири године са много више средстава, а ми смо почели без динара улагања.

Интервју објављен у додатку Данас Школа у оквиру листа Данас 3. септембра 2